

true nordiSH

Din guide til Slesvig-Holsten

Barsk, rå og ægte

Tyskland, som du aldrig har set det før, tilsat nordisk charme og gearret til de helt store eventyr

Skjulte skatte

På en opdagelsestur mod nye horisonter

Schleswig-Holstein
Tysklands ægte nord

*“Mojn”, som vi siger,
& velkommen!*

Slesvig-Holsten, Tysklands ægte Nord

En ferie ved stranden, en cykeltur fra kyst til kyst eller en byekspedition på jagt efter kultur og kulinariske kæmpeoplevelser. Det ægte Nord i Tyskland har bare så meget at byde på, uanset årstiden og uanset vejret. I en region, der afgrænses af den barske Nordsø på den ene side, og den mere blide Østersø på den anden. Hvor vinden er din faste ledsager i sine mange forklædninger. Et sted med nordisk charme og karakter, der ved hvordan man passer godt på sine gæster. En opdagelsesrejse, der bare venter på at komme i gang.

Det er Tyskland fra sin allermest barske side. Et autentisk og til tider brysk landskab af klipper, kystnære vådområder og brusende bølger, der afbrydes af de mest vidunderlige sandstrande og elegante resorts. Tysklands nordligste delstat ligger på den landtange, der forbinder Danmark med resten af Europa. Kiel, som er berømt for sin kanal, er regionens største by og hovedstad, og en ud af mange storbyer, hvor du kan nyde lidt kultur og shopping-terapi. De giver en markant kontrast til de uspolerede landskaber og kyster – en fabelagtig blanding, der tiltrækker feriegæster fra nær og fjern, uanset årstiden og uanset vejret.

Sol, havvand og en frisk brise er de grundlæggende ingredienser i enhver ferie lige her. Men du kan også opleve skove og bløde bakker, havnebyer tilsat en maritim kulturarv, og øer der ligger så lavt i vandet, at man er nødt til at bygge husene på pæle. En ferie her vil med garanti bringe smilet frem på vejrbidte ansigter – hos familier, par og single rejsende. Tag på cykelture eller lange gåture, og dyrk noget vandsport, oplev diversiteten i naturen og udvid din horisont på et museum.

OPLEV

Kysterne ved Østersøen og Nordsøen – fra side 14

Mellem kysterne – fra side 22

Byerne i Slesvig-Holsten – fra side 30

Festivaler og events – fra side 38

Aktiviteter – fra side 50

Forretningsarrangementer – fra side 60

Praktisk information til din rejse – fra side 62

dit eventyr
i Tysklands
ægte Nord

sh-tourismus.de/da

De viste byer og seværdigheder på kortet
er de, som beskrives i denne brochure.
Men der er selvfølgelig meget mere at
opleve i Slesvig-Holsten!

Nye horisonter ved Nordsøen

fra side 18

Eventyr mellem kysterne

fra side 22

*Bugter med smukke
sandstrande og
dovne dage ved
Østersøens luftige
kyster*

fra side 14

Ganske særlige byer

fra side 30

Mod øst til en oplevelse ved Østersøens kyst

Østkysten i Slesvig-Holsten er formet af konturerne på Østersøkysten med sine bugter, fjorde og klipper, de små havnebyer og de smukke strande.

En tilsyneladende uendelig kæde af bugter, klipper og fjorde strækker sig langs Østersøkysten i Slesvig-Holsten fra den danske grænse i nord og hele vejen til Lübeck i syd. De har allesammen noget nyt at byde på. Tilsammen udgør de et landskab og en havudsigt med en sjælden ynde og skønhed.

De storslåede indløb ved kysten her byder på blidt hældende, familievenlige strande, der er helt perfekte til svømning, vandsport eller bare at plaske helt ubekymret rundt, især om sommeren, når solen skinner. Efter du har dyppet tæerne i vandet, kan du lægge dig til tørre i en traditionel, flettet strandkurven grundpille i enhver pause ved vandet i denne region.

Omkring halvvejs oppe langs kysten ligger Kiel, den største by og delstatshovedstaden i Slesvig-Holsten. Der er her at Kielerkanalen, som er den mest tungt trafikerede, kunstige vandvej i verden, løber ud i Østersøen. Flensborg med sin skandinaviske charme, og Lübeck, som er anført på UNESCOs verdensarvsliste, fuldender trioen af vores større byer ved Østersøens kyst.

Slap af i solstolene og lyt til bølgerne i Kielerfjorden på café, bar og restaurant **Seebar Kiel**, der ligger ved enden af denne charmerende mole.

Sundhed & wellness
Havluften, brændingen og de tilhørende spasteder vil gøre underværker for dit velvære.

Fiskesandwich Syrlige sild, en sprød bolle og friske, sprøde grøntsager – signatur-snacken i Slesvig-Holsten, til når du er på farten!

Højdepunkterne i denne ferieregion omfatter Glücksburg med slottet, feriebyen Damp, bugterne ved Egerfærde og Hohwacht, samt Kielerfjorden & Probstei, hvis du vil spotte de store skibe inde fra stranden. Men det er ikke alt sammen skovle og spande eller brusende bølger. Naturparkerne strækker sig på hver side af fjorden Slien i nord, og der er bogstaveligt talt hundredvis af ferskvandssøer at opleve i regionen det holstenske Schweiz, der ligger klemt inde mellem de svungne bugter ved Lübeck og Kiel.

Cykelland Uanset om du trækker i din lycra og æder dig gennem kilometer efter kilometer, eller om du er mere til en afslappet tur fra en base tæt ved stranden, så er det altid sjovt at komme ud på cyklen her ved Østersøen. Der findes organiserede ture, eller du kan udforske i dit eget tempo på vores mest skønne ture. Slesvig-Holsten er generelt cykelvenlig, og det er muligt at leje cykler.

Cykling i Glücksburg.

DE BEDSTE TIPS TIL KYSTEN VED ØSTERSØEN

Tag cyklen rundt på cykelstien ved Østersøen (rute 10 i EuroVelo-netværket)

Tab kæben over livet under overfladen på SeaLife-akvariet på Timmendorfer Strand

Lad dine bekymringer smelte bort på en spadag på Ostsee-Therme

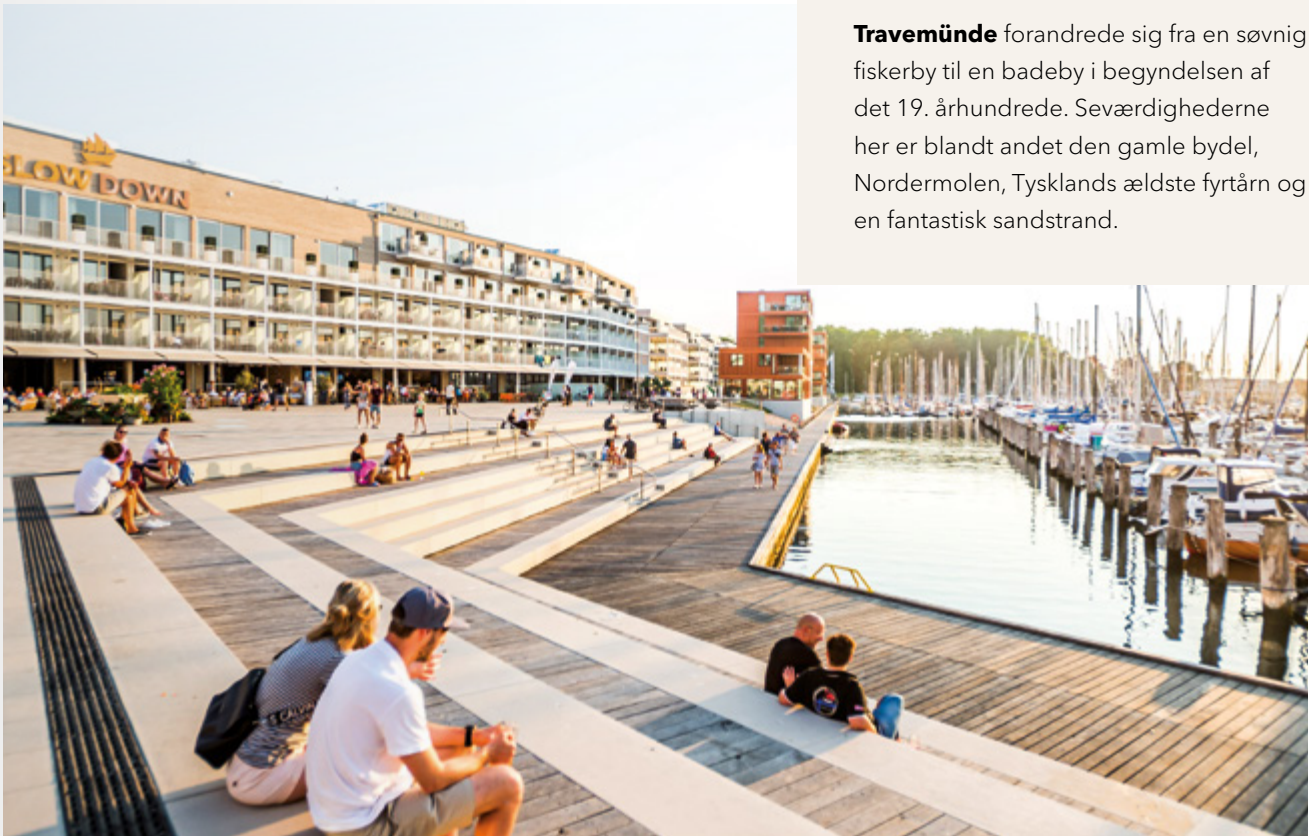
Kast dig ud i de frygtindgydende forlystelser og fyr den af med hele familien i Hansa-Park

Prøv at kitesurfe under nærmest helt perfekte forhold på øen Femern

Klipperne med trætoppene, som modstår elementerne med stolthed langs kysten ved Østersøen her helt mod nord i Tyskland, bliver langsomt til stenede strande og er en slående kontrast til de brede sandstrande og lavlandet, der ligger ind imellem.

Travemünde forandrede sig fra en søvnig fiskerby til en badeby i begyndelsen af det 19. århundrede. Seværdighederne her er blandt andet den gamle bydel, Nordermolen, Tysklands ældste fyrtårn og en fantastisk sandstrand.

Flettede strandkurve og moler er synonymt med ferier ved havet langs Østersøen i Slesvig-Holsten. Molerne blev bygget til badegæsterne i det 19. århundrede, og byder nu på underholdning og en flot arkitektur til nutidens feriegæster. Strandkurvene, som er Tysklands berømte flettede strandstole, indbyder til en hyggelig, men stadig solrig afslapning, når vinden blæser op.

Mod vest til den friske og smukke kyst ved Nordsøen

Brede, vindomsuste strande og vidt åbne landskaber kendetegner Nordsøkysten i Slesvig-Holsten. De bedste betingelser for vandsportsgrene, der skal bruge både bølger og vind. Lavtliggende øer, fyrtårne og fine havnebyer er nogle af højdepunkterne her, sammen med de enorme mudderbanker ved Vadehavet.

Nordsøkysten i Slesvig-Holsten strækker sig over mere end 200 kilometer, eller over 450 kilometer, hvis du regner øerne og indløbene med. En af de bedste måder at udforske regionen på, hvis du ikke er ude at kitesurfe, windsurfe eller kører i en byggy på stranden, er langs cykelstien ved Nordsøen. Lyt godt efter lidt frisisk dialekt på din tur. Cirka en halv million mennesker spredt ud omkring Nordsøkysten i Tyskland og Holland taler dette sprog, der er nært beslægtet med tysk og hollandsk, og som har så mange ligheder med engelsk, at du måske vil genkende et ord eller to!

Et andet fokuspunkt på tværs af landegrænserne – i dette tilfælde fælles med Danmark og Holland – er Nationalpark Vadehavet, som blev udpeget som UNESCO Verdensnaturarv i 2009. Tidevandets flod og ebbe skaber et fabelagtigt skue over naturen her, når vandet i Nordsøen trækker sig tilbage og afslører mudderbanker af en helt speciel miljømæssig og geologisk værdi. Der findes guidede ture, som hjælper dig med at udforske området. En hel unik mulighed for at gå på havets bund!

De større og mere turistorienterede nordfrisiske øer Før, Amrum, Pelvorm og den altid populære Sild har følgeskab af en klynge af småøer kaldet Halligerne. Disse lavtliggende, og ofte oversvømmede, små skatte blev skabt af stormfloder for flere hundrede år siden. Der findes ti i alt, og du kan gå fra den ene til den anden ved lavvande, og holde udkig efter de allestedsnærværende muddersnegle, trækfuglene og flokkene af sæler, der ligger og basker med lufferne på sandbankerne.

DE BEDSTE TIPS TIL KYSTEN VED NORDSØEN

Følg konkurrencerne i landsejlad fra en af restauranterne på pæle i Sankt Peter-Ording

Test din balance med lidt standup paddle boarding på kanalerne i Friedrichstadt

Lær en masse om Vadehavet på besøgscentret Multimar Wattforum i Tønning

Udforsk strandene, restauranterne og de fine resorts på ferieøen Sild

Oplev Helgoland, den afsides liggende, bilfri ø med den fascinerende historie

Øen Sild er et af de mest populære sommerferiesteder i Tyskland og også en meget charmerende destination om vinteren.

Friedrichstadt Det kantede look på husene med de kamtakkede gavle (nedenfor) danner en fantastisk kontrast til den hvælvede bro.

Sælerne nyder de lange sandstrande næsten lige så meget som de lokale!

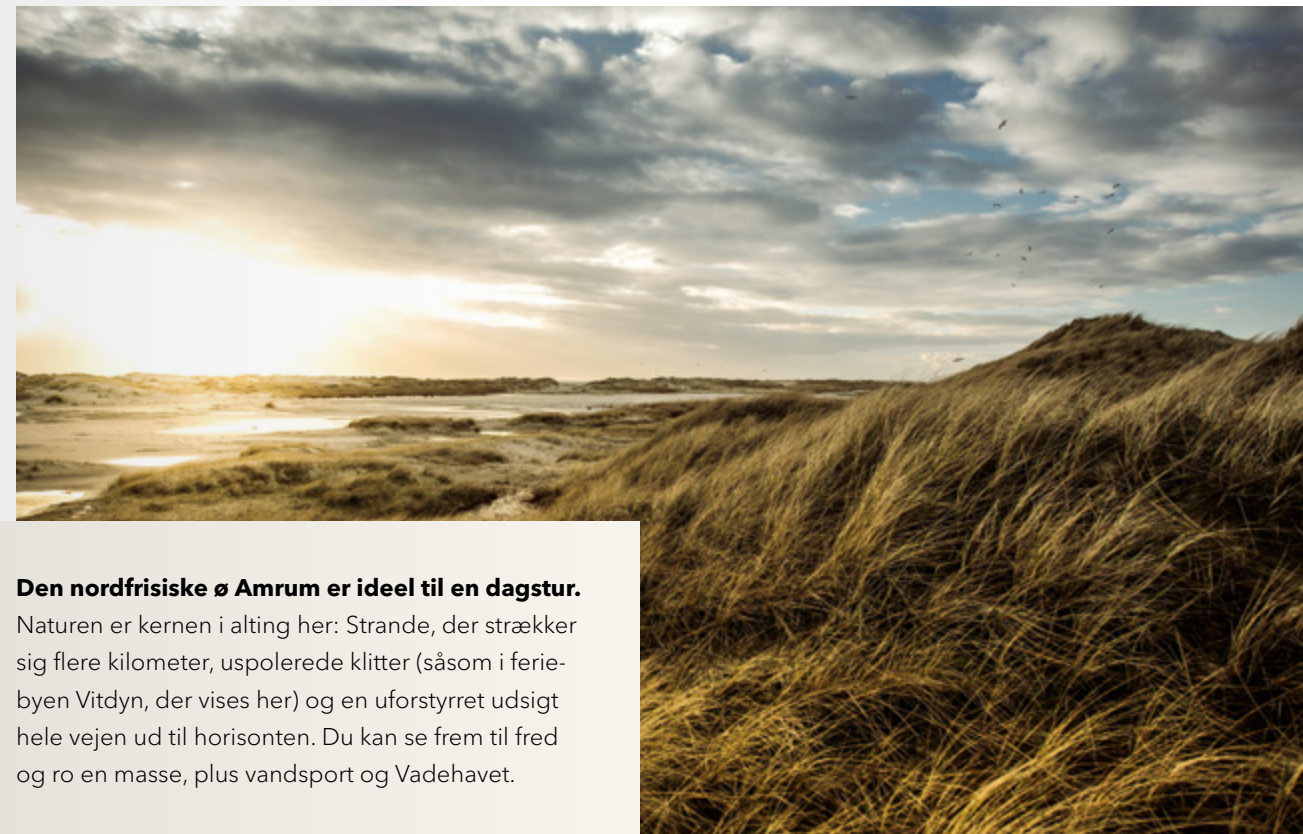
Prøv landsejlad og udnyt vinden fuldt ud! Kystlinjen ved Nordsøen i Slesvig-Holsten er velsignet med flade, vidtstrakte strande og gunstige vindforhold, der er altafgørende for denne sjove og familievenlige aktivitet.

Vadehavets mudderban-
ker ved kysten er UNESCO
Verdensarv og et naturfredet
habitat. Du kan tage på ture i
hestevogn hen over den blot-
lagte havbund eller gå en lang
tur i gummistøvler og grave
efter sandorme, små krabber
og muslinger.

**Tidevandets flod og ebbe - og den lokale
population af får - dikterer tempoet på den
nordfrisiske ø Pelvorm.** Den ligger cirka så langt
fra hverdagens travlhed som du overhovedet kan
komme, og det er en af hovedårsagerne til at
Pelvorm er kendt som et rigtig godt sted at kigge
stjerner.

Den nordfrisiske ø Amrum er ideel til en dagstur.
Naturen er kernen i alting her: Strande, der strækker
sig flere kilometer, uspolerede klitter (såsom i ferie-
byen Vitdyn, der vises her) og en uforstyrret udsigt
hele vejen ud til horisonten. Du kan se frem til fred
og ro en masse, plus vandsport og Vadehavet.

Skove, søer og alt derimellem

Eventyret venter mellem kysterne

Selv når du ikke er ved kysten, er vandet stadig en afgørende faktor i Slesvig-Holsten. I og omkring naturparkerne, leverer klynger af krystallklare søer og de kanaler og floder, der forbinder dem, de ideelle forhold til kanoture, sejlads eller simpelthen bare en forfriskende dukkert. Du kan endda prøve lykken med standup paddle boarding. Andre steder finder du blidt bølgede bakker, store landområder med skov, og bondegårde, der har åbnet deres låger for besøgende.

De mange godt skilte vandrestier danner et netværk i indlandet, som er perfekt til både korte, afslappende ture og heldags vandreture. Der er også masser at vælge mellem for cyklisterne, med tema-ture såsom Hærvejen og den evigt populære rute "Nord-Ostsee-Kanal-Route", der følger Kielerkanalen hen over land hele vejen fra Nordsøen til Østersøen.

*En symfoni af søer, skove og
landskaber, som du bare vil elske*

Åbne søbredder, skovklædte flodbredder og mystiske moser, bakker, levende hegn og heder. Naturen har mange forklædninger, og de er alle sammen smukke, i dette land mellem de to kyster.

Slottet med voldgraven
i **Ahrensburg** på den
frodige, grønne ejendom.

Hvis du godt kan lide en god portion historie, kulturarv og kultur i sig selv, er du også i dit rette element. Baglandet er strøet med museer, monumenter og besøgscentre, hvor du kan lære om lokalområdet og meget, meget mere. Lidt ekstra variation får du takket være guidede ture, masser af gode arrangementer samt praktiske aktiviteter, hvor du selv kan være med.

Hvor de store rejser startede for længe siden

Fjorden Slien er et ældgammelt og definerende kendetegn i den nordlige del af regionen Slesvig-Holsten. Den skærer sig dybt ind i landet fra Østersøen i mere end 40 kilometers længde, hvilket gjorde den til et strategisk vigtigt handelscentrum for vikingerne for flere hundrede år siden. Du kan lære meget mere om denne fascinerende historie på Vikingemuseet Hedeby. Husk at tage dig god tid til at udforske de smukke naturstrande, de afsides badebugter og Naturpark Slien.

Naturpark Slien

Det holstenske Schweiz, et land med bløde bakker og idylliske søer

Denne naturskønne strækning i den historiske holstenske region adopterede vedhængen 'Schweiz' i det 19. århundrede for at afspejle sin status som et tilflugtssted for eliten.

Mellem Lübeck og Kiel i den østlige del af Slesvig-Holsten ligger et stykke land – et 'lille Schweiz' – som er kendetegnet med vand, skove og blide, bølgende bakker. Der er så meget at se og gøre her: Du kan svømme i de krystallklare søer (eller den nærliggende Østersø), vandre omkring i oplandet og udforske charmerende byer såsom Plön og Eutin.

Omkring 72.000 hektar – mellem Plön, Eutin og spa-resortet Bad Malente – har status som fredet område som naturparken det holstenske Schweiz. Du har masser at vælge imellem hvad angår picnic-steder: På en eng fuld af blomster, på en plet under træernes skygge eller ved det klare vand i en af de næsten 200 søer i alle former og størrelser.

Ud over at byde på en bred vifte af cykelstier og vandrestier, er det holstenske Schweiz kendt som en destination til rideferier, med ridecentre og ridestier til alle evner og niveauer.

At komme ud i naturen er en af de store glæder, når du kommer til regionen det holstenske Schweiz, og du finder ikke et bedre sted at nyde den end ved det største farvand – Großer Plöner See. Du finder både campingpladser, gode strande til svømning og bådebroer hele vejen langs kysten. Det er også et rigtig godt sted til kanoture og en masse andet vandsport, eller til en fredelig bådtur, hvor du bare kan læne dig tilbage og nyde udsigten.

Slottet i Eutin.

Lejrbål, kirker og hyggelige små byer skaber ferier som du ikke vil hjem fra.

Hertugdømmet Lauenburg – med et royalt islæt og rig på natur

Det, der lyder som en arv fra den engelske dronning, er rent faktisk et landskab af skove, søer og kuperede bakker, der er skabt af gletsjere. Hertugdømmet, eller Herzogtum, af Lauenburg, strækker sig fra floden Elben lige uden for Hamborg og hele vejen til Ratzeburger See på kanten til Lübeck. Nyd området på en vandretur eller en cykeltur, eller hop om bord på en båd og nyd regionens frugter i en af de hyggelige gårdcafeer.

Statelige gamle byer, gamle handelsruter og en overdådig fauna og flora i et område, der er en hertug værdig. Søerne i den maleriske naturpark Lauenburgische Seen er omkranset af træer og skaber en smuk kulisser til et bredt udvalg af fritidsaktiviteter, herunder åbentvands-svømning. Du kan også cykle på Alte Salzstrasse, nyde en gåtur i skoven Sachsenwald og smage det lokale køkken, som får tænderne til at løbe i vand.

Udforsk skoven, flora og fauna

*Tid til
cykling, kanaler
& kultur*

Landskaberne og naturen er bare en lille del af det, der tiltrækker her. Som det royale navn antyder, oser området bare af historie. Øbyen Ratzeburg byder på en murstenskatedral, der daterer tilbage til fyrsten Henrik Løve i det 12. århundrede. I Mölln kan du lære om middelalderens 'spasmager' Till Eulenspiegel. Og Lauenburg, Elbens juvel som har givet området sit navn, er bestemt også et besøg værd med den smukke gamle bydel og Elbens skibsfartsmuseum.

Indkvartering med et twist for et uforglemmeligt ophold

Solen går ned i horisonten mens du går til ro for natten, og bølgenes blide skulpen luller dig i søvn. Velkommen til 'sovestrandkurven', en krydsning mellem en solseng og en strandhytte, der gør drømmen om romantiske nætter under stjernernes skær til virkelighed. Det er en af det stigende antal alternative indkvarteringsmuligheder her i det allernordligste Tyskland.

F.eks. glamping, husbåde og Tiny Houses. Et rustikt ophold i en hyrdehytte, en ferie på en husbåd eller en familievenlig bondegårdsferie på et 'høhotel'. Måske er en hyggelig miniferie i en campingtønde mere noget for dig? Eller et omdannet fyrtårn eller lokomotiv? Uanset hvad din drømmeindkvartering er, så finder du den her.

En **campingvintønde** (ovenfor) er et sjovt og finurligt valg til dit ophold på ferien.

'**Grønne Tiny Houses**', stor ferie – effektivt, hyggeligt og helt fantastisk miljøvenligt.

Nyd solnedgangen på stranden og put dig under stjernerne i en **sovestrandkurv**.

*Leder du efter
lidt anderledes
eriebolig?
Så behøver du
ikke at kigge
længere væk end
Slesvig-Holsten.*

A photograph of two young women laughing joyfully on a wooden pier. The woman in the foreground has curly brown hair and is wearing a white t-shirt under a black leather jacket. The woman behind her has long blonde hair and is wearing a black sweater. In the background, a coastal town with colorful buildings and a church spire is visible across a body of water under a cloudy sky.

*Frisk og luftigt,
smukt men aldrig
kedeligt.*

*Byerne i
Slesvig-Holsten
er fyldt med
energien fra den
friske havbrise.*

Den blæser et frisk pust gennem gaderne, når du shopper, får masterne til at skramle i lystbådehavnen, og blæser al stress og jag ud af hovedet.

Byerne heroppe i Tysklands ægte Nord har alt hvad du kan ønske dig, og måske en lille smule mere. Fra havudsigt til shopping, fra slotte til hyggelige små hytter, og fra historie og kulturarv til en livlig summen. Med andre ord er de helt fantastiske til en miniferie, der er proppet med variation. Sug kulturen til dig med de lokale, på intime spillesteder med spændende artister. Gå på jagt i historien på helt unikke museer. Besøg events og festivaler over historisk beskrevne hændelser, og opdag de afsides butikker på en spadseretur på de brostensbelagte gader og stræder. Der er idyllisk smukt på alle tider af året, og det er det perfekte supplement til den omgivende kyststrækning og de dejlige landskaber.

Hver by har sin helt egen tiltrækningskraft såvel som en fælles form for nordisk charme, der er typisk for Slesvig-Holsten. Vindblæste, men helt vidunderlige.

Fra store byer til små skjulte skatte

En sand buket af smukke byer venter bare på at blive opdaget mellem (og langs) kysterne i Slesvig-Holsten.

Små i størrelse, men med stor tiltrækningskraft. Der er masser af magi i de bittesmå byer i Slesvig-Holsten. De er de ideelle steder til en dagstur, til et stop på en større tur, eller som en hyggelig base, når du udforsker regionen, med deres arkitektoniske vartegn, målrettede seværdigheder for besøgende og en billedskøn charme.

Byen Friedrichstadt har for eksempel et særpræget hollandsk touch med sine huse med de kamtakkede gavle, samt kanalerne og broerne. De mange cyklister og terrænet, der er fladt som en pandekage, gør at det føles som om du er i mini-Amsterdam. Byen Glückstadt har derimod en rigtig idyllisk beliggenhed lige ved Elben. Byen (hvis navn betyder 'lykkelig by' på tysk) er kendt for sine matjes-sild og afholder endda en årlig fire-dages festival til ære for denne marinerede specialitet.

Vandet og alt det maritime er en ledetråd, der løber gennem mange af destinationerne med småbyer i Slesvig-Holsten. Du kan se krydstogtskibene glide forbi på Kielerkanalen i den centralt beliggende Rendsburg, tage en tur til Pløn ved bredden af regionens største sø og opleve hyggelige små fiskerbyer, hvor de farverige hytter ligger side om side i en labyrint af små, smalle gyder.

Pløn, Eutin and Mölln ligger alle inde i naturparker, og det gør dem til det perfekte udgangspunkt for dagsture på landet. Og selv om de åbne vidder ligger lige uden for døren, er der masser at opleve på de charmerende gader, stræder og pladser. Norderstedt, der ligger i den sydlige del af delstaten, byder på en smuk offentlig park med en sø og faciliteter til vandski, plus en zoo, et museum og en hel masse andet. Der er også nem adgang derfra og til Hamborg, hvis du leder efter lidt mere storby-vibe. Det er der også fra Ahrensburg, der er hjemsted for et slot med voldgrav fra Renæssancen. Bad Segeberg er derimod berømt for sin Karl May teaterfestival.

VIDSTE DU, AT

Arnæs er den mindste 'by' i Tyskland, både hvad angår befolkning (færre end 300 mennesker hører hjemme i Arnæs) og målt på areal (mindre end en kvadratkilometer). Den ligger på en lille landtange, der stikker ud i vandet i fjorden Slien.

Kiel

Kielerkanalen åbnede for skibsfart i 1895. Den strækker sig 98km fra Nordsøen til Østersøen, og sparede søfolkene for den farefulde rejse omkring den jyske halvø.

Kleiner-Kiel Kanal - den lille Kielerkanal - er et moderne, detailhandelsfokuseret genopbygningsprojekt centreret omkring et restaureret farvand i indlandet.

Hovedstaden i Slesvig-Holsten

Hvor ellers kan du se krydstogtskibene fra byens centrum, spadserer ned af havnepromenaden og nyde udsigten og så runde det hele af med en tur på et museum?

Kiel ligger svøbt som en hestesko omkring en naturlig fjord, der løber ud i Østersøen. Den er delstatshovedstaden i Slesvig-Holsten og det største bycentrum. Den er mest kendt som hjemstedet for sejlsportsregattaen Kiel Week, men er også en universitetsby med en masse grønne områder. Man støder da også tit på de studerende i Kiel under træernes skygge i byens mange parker, hvor de sidder og læser. Her er der alt hvad du kan forvente af en moderne europæisk by - kultur, musik, kunst, events, shopping og spisesteder - og en hel masse andet: Fra sandstrande og sejlernes Camp 24/7 til cykelture ud i det omkringliggende landskab.

Holstenfleet - Kiels nye udstyrsstykke af en vandvej i hjertet af byen.

Friedrichsort fyrtårn er et fredet monument, der troner på en smal landtange i Kielerfjorden.

Dokslusen på Kielerkanalen - En af de mange tekniske pragtpræstationer langs denne gamle vandvej.

Dronningen af Hansestæderne

Lübeck

Smalle stræder, den saltede fornemmelse af havluften, den fantastiske smag af marcipan fra Lübeck, en afslappet maritim vibe og lystbådehavne fyldt med sejlbåde. Lübeck er juvelen i kronen af Slesvig-Holsten. Det smukke, bevarede middelaldercentrum, som rent faktisk er en ø, blev udpeget som UNESCO Verdensarv i 1987, og det er nemt at se hvorfor. Blandt de mange historiske bygninger her findes der ikke færre end fem gotiske kirker.

Museerne i Lübeck er et rigtig godt udgangspunkt for at udforske byens fortid og mestrene inden for tysk litteratur og historie som var med til at forme den, herunder Nobelprisvindere såsom Willy Brandt og Günter Grass. Det Europæiske Hansemuseum er verdens største udstilling af handelsforbundet i middelalderens hansestæder, som havde sit hovedkvarter i Lübeck, mens galleriet St. Annen Kunsthalle er en del af en museumsgruppe, der ligger i et ældgammelt kloster. Området med de mange resorts og lange sandstrande i Travemünde er bestemt også et besøg værd.

Spis en middelhavsinspireret middag under åben himmel på **Miera**, som er en italiensk restaurant og delikatessforretning.

Malerwinkel, eller malerens hjørne, er et idyllisk sted ved flodbredden i udkanten af den gamle bydel, og helt perfekt til en picnic i solen.

Buddenbrookhaus er et monument, mindesmærke og museum, der er dedikeret til den litterære arv fra forfatterfamilien Mann.

I Middelalderen kunne Lübeck takke de succesfulde handlende for sin prestige og velstand. **Holstentor** blev til det stolte symbol på deres fremragende handelsevner og er karakteriseret ved sine røde murstensmure, tvillingetårnene og midte med kamtakke gavle.

Den historiske **Rote Strasse** er fyldt med uafhængige butikker, restauranter og cafeer på begge sider. Den byder også på fem hyggelige, små gårdhaver, som hver har sin helt egen charme, og som i fællesskab er værter for en intim musikfestival om sommeren.

Flensburg

En havneidyl, lige på den danske grænse

Flensburg er en havneby med et umiskendeligt skandinavisk touch. Du når til den danske grænse på mindre end en halv time på cykel, og du vil opleve at høre det danske sprog alle vegne. Flensborgs historie er tæt sammenflettet med sin nordiske nabo, og den var en gang en del af Danmarks territorium. Du kan se den danske kyst fra de uspolerede strande her på egnen, og hele området er gudsbenådet til vandreture og cykling.

De smalle, labyrintagtige stræder udgør en stor del af Flensborgs tiltrækningskraft. Deres rustikke charme skaber en fin kontrast til den skandinaviske elegance og de indslag af art nouveau, som findes andre steder. De tidligere kaptajnshuse med de skrånende haver og slyngroserne kæmper en kamp om din opmærksomhed mod de skønne fiskerhuse i den gamle bydel. Nup en fiskesandwich og tag rundt og kig på de historiske fartøjer i museumshavnen, se på kunst fra middelalderen og til nutiden på Museumsberg, og udforsk istiden og meget mere på det naturhistoriske museum.

Ingen ved helt præcist, hvorfor der hænger sko ned fra de gamle sporvognskabler i **Norderstrasse**, men de er nu blevet til en permanent del af bybilledet i Flensburg.

Havnen i Flensburg ligger omkring et indløb af Østersøen og oser af maritim charme.

Byens tradition for **rom** kan spores tilbage til den gang da den var en del af Danmark, som havde kolonier i Caribien.

Havnen i Husum om aftenen. Da en flodbølge oversvømmede store områder af kysten i det 14. århundrede, blev Husum omdannet til en havneby og et blomstrende handelscentrum nærmest fra den ene dag til den anden.

Husum

Krokus, kystens mudderbanker og en karakteristisk havn

En frisk havbrise, tidevandets flod og ebbe og mudderbankerne ved UNESCO Verdensarven Vadehavet. Der findes nogle få andre charmerende maritime steder ud over havnebyen Husum på Nordsøkysten i Tyskland.

Men Husum er også et centrum for kultur, hvoraf meget er centreret omkring Schloss vor Husum, et rødt murstenspalæ med bånd til den danske kongefamilie. Barokparken her lægger plads til den årlige krokusfestival og er også vært for en festival over sjældne pianostykker, en jazz-festival, friluftskoncerter og kunsthåndværkermarkeder.

Husum har lidt af det hele: Rigtig god shopping, den hyggelige indre havn, som er dejlig på en stille aftentur, bådture, udstillinger af moderne kunst, det altid festlige julehus Weihnachtshaus og det fotografiske hus, som er et museum og studie på en og samme tid.

Et hav af krokus uden for det historiske Schloss vor Husum Byen er berømt for den fabelagtige blomstring af disse fine, lilla blomster hvert forår.

Busten af **Theodor Storm**, en ekstraordinær romanforfatter og søn af Husum, i byens slotspark. Et besøgscenter giver dig indsigt i hans liv og levned.

De **friskfangede rejer**, som Husum er kendt for, nydes allerbedst på en sprød bolle, og kan købes direkte fra fiskekutterne.

Førsteklasses festivaler, og ekstraordinære arrangementer

Slesvig-Holsten er gennem året vært for et utroligt udvalg af festivaler og arrangementer. Nogle er store og pompøse og tiltrækker besøgende fra hele verden, mens andre skaber en mere intim eller traditionel stemning – og er helt perfekte, hvis du vil have nogle gode oplevelser sammen med de lokale indbyggere.

Lübecks julemarked på pladsen uden for rådhuset.

Karl May festival – et friluftsteatershow, der hylder forfatterens ikoniske romaner om Det Vilde Vesten.

Kiel Week er et af de største events for sejlere i verden, og sportsgrenen fejres også med stil ved Travemünde Week. Men størrelsen er ikke altid vigtig, når det drejer sig om festivaler i Slesvig-Holsten. For eksempel er Flensburg vært for en anderledes regatta, der udelukkende er dedikeret til rom. Og fisk er altid et tilbagevendende tema på listen over arrangementer, hvilket ikke er nogen overraskelse i forhold til en region, der ligger klemmt inde mellem to kystlinjer. Der findes festivaler dedikeret til torsk, marineret sild og selv den ydmyge fiskesandwich! Rejer er derimod det helt store trækplaster sammen med alt hvad der er maritimt, ved havnefestivalen i Husum, en by, der i øvrigt er kendt for sin fejring af krokus om foråret. Hvis du er på besøg i juletiden, må du ikke gå glip af julemarkederne i Lübeck og Husum, som er blandt de allerbedste i Nordtyskland. Og nu må vi selvfølgelig ikke glemme musikken! Jazz Baltica, Folk Baltica og friluftsansat Duckstein Festival er vores helt klare insidertips inden for dette felt.

Mudderolympiaden i Brunsbüttel – kom og se konkurrenterne, der er smurt ind i mudder, foran en kulisse af containerskibe.

Fiskesandwich-dag! Smilene er brede på Fischbrötchentag – en hel dag, der er dedikeret til den lækre og evigt populære fiskesandwich.

Büsum, Legends at the Sea
Live musik, dj's og meget mere, direkte på Nordsøens kyst!

Fra Kiel til hele verden

Kiel Week

Dette spektakulære ti-dages sommershow med parader af "tall ships", (typisk windjammere eller klippere), regattaer og live underholdning, er den største event af sin slags i hele verden, og finder sted hvert år i juni. Der er noget for hele familien, lige fra koncerter, kunsthåndværkermarkeder, internationale mad- og drikkevarer og til fester, der varer lige til den lyse morgen. Du må ikke gå glip af Kiel Week!

Moderne kunst og en barsk charme

NordArt

Det tidligere jernstøberi Carlshütte danner den stemningsfulde ramme om en af Europas største udstillinger af moderne kunst. Hvert år inviterer et panel af dommere 200 internationale kunstnere til at præsentere et panorama af skulpturer, fotografi samt video- og installationskunst. Samtlige værker er et statement i sig selv, men rammer også ind i et enkelt tema, der forbinder alle de individuelle elementer.

Ganske enkelt W:O:A

Wacken Open Air

Hvert år i den første uge af august lander nogle af de største navne inden for heavy metal og hård rock i den lillebitte landsby Wacken. Dette line-up af mere end 150 bands er spredt over ikke mindre end otte forskellige scener, og du kan også glæde dig til et helt fantastisk program med opvarmningsbands. Billetterne bliver altid udsolgt hurtigt, så sørg for at planlægge din tur i god tid.

*Kultur møder
bæredygtighed*

Norden Festival

Denne friluftskunsthøjdepunkt hylder kulturen i de nordiske lande og er det årlige højdepunkt i sensommeren. Den finder sted ved Sliens smukke vande i Slesvig og byder på alt fra koncerter, gadeteater og film til workshops, forelæsninger og aktiviteter for børn. På Norden Festival får du rigtig meget for pengene; den har en indbydende atmosfære og sætter stort på bæredygtighed.

Slesvig-Holsten Music Festival

Der afholdes klassiske koncerter i hele Slesvig-Holsten såvel som i Hamborg, Niedersachsen og i nabolandet Danmark i forbindelse med denne årlige event, der har kørt i mange år. De andre genrer på festivalen omfatter pop, jazz og elektronisk musik, og du kan også opleve teater, comedy og oplæsninger. Spillestederne er også eklektiske og spænder fra herregårde til skibsværfter og fra kirker til lader!

*Fantastisk musik,
usædvanlige
lokationer*

Et pakket program fra start til slut

Uanset om du tager på sightseeing, prøvesmager de lokale mad- og drikkevarer eller tager ud på en dagstur med masser af action, så keder du dig aldrig i Slesvig-Holsten

Selfies på Beachlounge Bar i **Travemünde**.

Nyd det historiske interiør på det prægtige **Gut Emkendorf**.

Hæng ud på highroping-baner i klatreparken Schnurstracks i **Aumühle**.

Tag ud og mingle med nordboerne på **Vikingsmuseet Hedeby**.

Der er så mange måder at nyde din ferie på i Slesvig-Holsten. Åbne vidder, fantastiske udsigter og endeløse horisonter gør det til det perfekte sted at finde fred og ro, eller hvis du er i et mere aktivt humør, at prøve cykling, vandsport eller endda et eventyr højt oppe i trætoppene.

Museer, kirker og historiske huse tager de kulturinteresserede med på en opdagelsesrejse fra Stenalderen og tilbage til nutiden. Shoppeturene her spænder fra tilbudsjagt i et outlet, at ose i timevis i de uafhængige butikker og til ture i de gængse mærkevarebutikker. Og det er selvfølgelig ikke en rigtig ferie uden at man smager nogle af de lokale, kulinariske lækkerier. Hvad angår mad kan du glæde dig til finere madlavning og smagninger, den simple glæde ved lokalfanget fisk og at slippe din indre køkkenchef fri på madlavningskurser.

Og hvis det lyder helt udmattende, så er de mange spaer, wellnesscentre og selvfølgelig bare selve havluften ideelle til at revitalisere både hjerne, krop og sjæl. Du kommer hjem igen fuldt opladet og med en kuffert fuld af gode minder.

Livsstil-shopping i **Kiel**.

FLERE TIPS TIL UDFLUGTER

Væk dine grønne fingre til live i Kiels botaniske have

Hold en fest med de lokale nordfrisere ved bålne Biikebrennen om vinteren

Tag familien med ud på et dino-fantastisk eventyr i forlystelsesparken Tolk-Schau

Mød dyrene i Gettorf eller Neumünster Zoo

“Feinheimisch” – en autentisk smagsprøve på regionen

Mørt lammekød fra lam på grønne diger og friskfanget fisk er bare nogle af de delikatesser for foodies, som venter på dig mellem Nordsøens og Østersøens kyst. Sæsonens råvarer og lokalt indkøbte ingredienser er de sande helte her. Deres friskhed, smag og kvalitet skinner igennem på hver eneste high end-restaurant, lille kro og hyggelige gårdcafé, især dem der bærer regionens kvalitetsmærke “Feinheimisch”. I hver fiskesandwich som du køber på havnen, i hver ret på flagskibsrestauranterne i Slesvig-Holsten og i alle lokale øl og andre drikkevarer. Der er også sørget godt for veganerne, for de lokale råvarer af høj kvalitet gør det nemt for regionens mange veganske cafeer at skabe spændende godbidder til denne voksende gruppe af gæster. Og på trods af den saltholdige luft og det blæsende vejr optager vingårde nu et stigende antal hektarer i det, der er blevet en ganske lovende vinregion.

Friskfanget og perfekt tilberedt i **Plotz delikatesse forretning med fisk og skaldyr i Glückstadt.**

Kast nettet langt ud.

Med næsten 2.000 kilometer kystlinje og mere end 2.000 søer er det ingen overraskelse at der næsten altid er fisk og skaldyr på menuen.

Dagens fangst

Det føles godt at spise lokalt, det smager godt og det er godt for miljøet.

I gårdbutikker, delikatesseforretninger og specialfødevarerbutikker kan du nyde delstatens produkter, som er forvandlet til delikatesser, eller bare som naturen har skabt dem. Fra landbrugsprodukter og marmelader til ost og honning.

Et besøg i de lokale delikatesseforretninger er den perfekte metode til at bringe smagen af regionen med dig hjem.

Fra marken til maven

Gourmetoplevelser i elegante omgivelser.

Finere madlavning

Etablissementer med finere madlavning, trendy spisesteder og kroer, der er helt nede på jorden.

Nyd gastronomiske lækkerier fra hele verden samt køkkenet i Slesvig-Holsten på regionens mange landlige kroer, hyggelige gårdcaféer og skønne gourmetrestauranter.

Vaskeægte pilsnere, pale ale og alt det andet ind imellem.

Adskillige mikrobryggerier er dukket op de seneste år og har genoplivet den lokale øl-scene. Stouts, pale ales, portere og IPA'er, der er rige på humle, nyder nu en stolt placering ved siden af friske bud på de klassiske tyske pilsnere og hvedeøl.

Bryggerhåndværk

En region, hvor håndværksøl virkelig har indtaget en plads på scenen!

Labskovs – en nordtysk klassiker.

Saltet kød, kartofler og løg er hovedingredienserne i denne nordtyske delikatesse. De blandes til en solid biksemad, der afbalanceres med den skarpe smag af sild, krydderlage og rødbede. Kronen på værket er spejlægget på toppen, og det er måske en af grundene til at labskovs har opnået et stærkt ry som en god kur mod tømmermænd. Den er perfekt efter en aften med lidt for mange Flensburger-øl!

FLERE TIPS TIL FOODIES

Prøv marcipan fra Lübeck, en konfekt der er så god, at den har opnået beskyttet EU-status

Smag forskellen hos en producent eller på en restaurant, der bærer kvalitetsmærket Feinheimisch

Oplev den fremragende tyske ølbrygning på en rundtur på Flensburger Brauerei

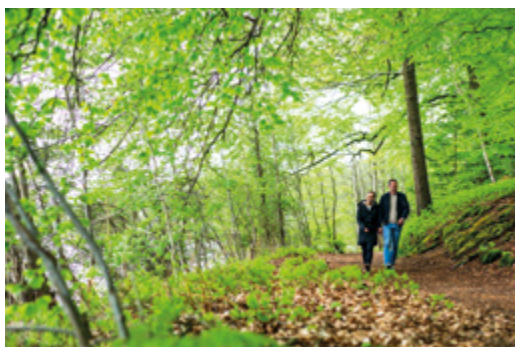
Få smagsprøver på de bedste af regionens mad- og drikkevarer på Slesvig-Holstens Gourmetfestival

Hvor rejsen betyder mere end destinationen

At nyde de store vidder og få en forfriskende dosis af frisk luft og motion. Uanset hvor du vælger at tage hen, vil der være noget at opleve eller gøre langs vejen. Du kan cykle langs klipperne, kystlinjen eller i indlandet, gå en tur langs en søbred, vandre i en skov eller dyrke yoga på stranden.

Da dette er en region, som er velsignet med hele to kyster og et stort antal søer, er der også masser af ting man kan lave til vands, herunder windsurfing, kitesurfing, kanosejlads og den stadig mere populære sportsgren standup paddle boarding. Du finder muligvis ingen bedre måde at nyde det maleriske landskab og havudsigten på her i den nordligste del af Tyskland.

Så er det tid til at snøre vandrestøvlerne.

Vores godt skilte rute ved kysten og i indlandet byder på de ideelle forhold til løb, vandring eller cykling. Der er ikke færre end 107 stier langs Østersøen til gudesukke løbeture, vandreture eller korte gåture. Øvre ved Nordsøen omfatter ruterne græsdekke dige, mudderbanker og det forfriskende klima ved kysten.

Prøv at padle dine sorger væk i fuldstændig fred og ro.

Søerne, floderne og kanalerne i baglandet i det holstenske Schweiz er skræddersyede til kanosejlads og den nye og støt voksende sportsgren standup paddle boarding. Du kan leje udstyret på forskellige udlejningscentre, som også hjælper dig med at planlægge din tur ud i naturen.

Vandsport ved havet.

Både entusiaster og nybegyndere kan få et fuldt udbytte af vinden og bølgerne på kysterne ved Østersøen og Nordsøen, og prøve de fantastiske sportsgrene windsurfing, kitesurfing og surfing. Mere erfarne sejlere vil også være i deres rette element og kan leje både, mens nybegyndere kan strække deres "sømandsben" på ture ud på de brusende bølger under behørigt opsyn og vejledning.

Masser af medvind på turen.

Slesvig-Holsten er enormt populær blandt cyklister, og det er ikke svært at se hvorfor. Stier langs kysten, det flade, åbne landskab og de blide, bølgende bakker skaber eminente forhold til nemme, men stadig smukke cykelture med en helt betagende udsigt. Blandt disse finder du 13 fuldt skilte og markerede langdistance-cykelruter. Se sh-tourismus.de/da/aktiviteter/cykling

Cykelture ved Østersøens kyst i Tysklands ægte Nord

Cykelstien ved Østersøen starter ved den danske grænse i Flensborg og følger havet hele vejen til bugten ved Lübeck og videre derfra. Det hovedsageligt plane terræn, som kun har enkelte stigninger op til en bakke eller en klippe, gør det til en perfekt valgmulighed for familier med børn. Skemaet Bett & Bike hjælper dig med at finde tilbud om cyklistvenlig indkvartering med cykelopbevaring, service og endda transport af bagage videre på turen. Du finder cykeludlejning, også med elcykler, en masse steder langs ruten.

FLERE TIPS TIL CYKELTURE

Følg i fodsporene på Middelalderens købmænd på Alte Salzstrasse

Tilbagelæg nogle af nordboernes ældgamle strækninger på Vikinge-Friser-ruten, der går fra kyst til kyst

Kør langs Nordsøens cykelsti fra den danske grænse og ned til Hamborg

Tag på en pilgrimsrejse med pedalkraft fra kloster til kirke på Munkevejen

En historie formet af vikingerne, Middelalderens købmænd og territoriale slagsmål

Delstaten Slesvig-Holsten blev sammensmedet af de historiske og kulturelle regioner Slesvig og Holsten. Danmark, Sverige, det tysk-romerske rige, Preussen og Østrig har på forskellige tidspunkter gjort krav på alle eller nogle dele af regionen, hvilket er et vægtigt bevis på dens strategiske vigtighed for den maritime handel. Slotte, kirker og herregårde er et imponerende vidnesbyrd på denne rige historie, en række museer bevarer den for eftertiden, og nye historier fortælles på tværs af regionen gennem kunst, skulpturer, musik og underholdning.

Schloss Friedrichsruh i den storslåede park.

Herregårde & landejendomme

Vi sætter tiden tilbage.

Rundt omkring i hele Slesvig-Holsten finder du diverse slotte og historiske bygninger, der fungerer som et vindue ind i fortiden. Mange er åbne for besøgende, som kan vælge mellem den storslåede barok på Schloss Gottorf, slottet på toppen af bakken ved søen i Plön, og Schloss Glücksburg med sin voldgrav, som er en sand renæssancevision i hvidt.

Steder med en universel tiltrækningskraft.

Grænsekomplekset Hedeby og Dannevirke er en arkæologisk udgravning fra Vikingetiden, der spiller en vigtig rolle i regionens rige historie som handelscentrum. Dette imponerende vidnesbyrd fra Vikingetiden er fredet som UNESCO Verdensarv, og sikrede en gang grænsen mellem Skandinavien og Vesteuropa.

Vikingerne vækkes til live på **Vikingsmuseet Hedeby**.

UNESCO Verdensarv

Det Europæiske Hansemuseum.

Det Europæiske Hansemuseum

Lær en masse om Hanseforbundets storhed og fald. Denne handelsalliance fra Middelalderen strakte sig helt fra Novgorod og til London, og du kan blandt andet få meget mere at vide om købmændenes fascinerende liv i denne tidsperiode. Det Europæiske Hansemuseum ligger i Lübeck, som var forbundets hovedby, og byder på autentiske, historiske kunstgenstande, interaktive elementer og iscenesættelser af de tidligere handelshavne. Museets udstillinger tilbydes på flere sprog og anvender den seneste teknologi til at vække fortiden til live.

Du ved at du er landet på det helt rigtige sted til en ferie, når filmholdet er i byen! Vores kystlinjer, øer og byer fungerer jævnligt som en kulisse for nogle af Tysklands allerbedste tv-serier, og er endda blevet brugt til Hollywood-klassikere såsom Skyggen og Cabaret.

Den lille, finurlige hytte i **Lindau** forestillede en landlæges praksis i serien 'Landarzt'.

Film-set i Slesvig-Holsten

Et skatkammer af museer

Vikingerne, naturens verden og etnologi er nogle få af de mange temaer, der udforskes på museer og udstillinger i hele Slesvig-Holsten. Nogle af de absolutte musts er Herbert Gerisch's skulpturpark, kunstsamlingen på Museumsberg Flensburg og en eksplosion af ekspressionistiske farver på Nolde-museet i Seebüll.

FLERE MUSEER, DU BARE MÅ SE

Günter Grass-museet i Lübeck

Herbert Gerisch-stiftelsen i Neumünster

Museumsøen Schloss Gottorf i Slesvig

Museumsberg i Flensburg

Nolde-museet i Seebüll

Museum Kunst der Westküste på øen Föhr

Gear ned, kobl fra, læn dig tilbage og slap af

Et pust af havluften, den blide flod og ebbe fra tidevandet og følelsen af sandet mellem tæerne. Enhver gåtur i brændingen er som balsam for sjælen her og fortjener en plads i wellness-skemaet sammen med de veletablerede spasteder og elegante badebyer. Følelsen af fred og ro breder sig til landskabet ude på landet, hvor blandt andet ture i skoven og åbentvandssvømning er nogle af de mange ting du kan vælge mellem for at genoprette din indre balance.

Vind, bølger og stormkiggeri.

Der er altså noget ved at være ude i elementerne, der bare gør at du føler dig meget mere i live. De kalder det stormturisme – bogstaveligt talt – her oppe i Tysklands ægte Nord. Det er den der fornemmelse af elektricitet i luften, når du er på stranden og vinden begynder at blæse op. Så er det tid til at putte sig i strandkurven og gøre sig klar til det store show.

Naturens helende kræfter.

Thalasso-terapi, som anvender havvand, tang og det kystnære klima til at rense, nære og revitalisere, er en af regionens specialiteter. Den praktiseres i de termiske spaer og wellness-hoteller, der findes på de forskellige resorts langs kysten i Slesvig-Holsten.

Kaffekultur med en kystnær stemning.

En af de bedste ting i verden er at se verden passere forbi mens du lytter til bølgerne, der brydes på stranden, og du kan gøre det lige så meget du vil her i Tysklands ægte Nord. Du finder nogle af regionens bedste cafeer på søbredderne omkring fjorden Slien og i det østlige Holsten. Men alle byer har naturligvis rigtig gode kaffebarer til en dejlig pause med kaffe og kage.

Et tilflugtssted til alle årstider

Sankt Peter-Ording er et af de allerbedste resorts i Slesvig-Holsten. Det ligger ved Nordsøen og byder på en bred sandstrand. Hvis vejret bliver lidt for barsk, skal du tage til komplekset Dünen-Therme med spabehandlinger, indendørs og udendørs pools og et vandland.

Sand så langt øjet rækker i **Sankt Peter-Ording**.

Giv dit Firmaarrangement et naturligt løft

Inspiration, nye ideer og unikke lokationer. Slesvig-Holsten har ikke bare nogle helt fantastiske landskaber og nogle unikke lokationer, der kan give ny energi og nye ideer til dit arrangement, regionen byder også på den plads og de kulisser, der inspirerer til et godt og stærkt fokus. Førsteklasses teknologi, en enestående gæstfrihed og catering i verdensklasse er standard. Og bagefter kan du og dine gæster hvile jer og tanke op på et af de fremragende hoteller lige i nærheden. Opstartsvirksomheder, globale spillere og virksomheder, der er involverede i den digitale og maritime økonomi, biovidenskab og forskning har gjort dette til en blomstrende region for virksomheder. Og til arrangementer lige som dit.

Grønne møder

Slesvig-Holsten er det perfekte valg som vært for en bæredygtig event, og byder på en række af lokationer, der tilbyder miljøvenlige faciliteter i inspirerende, naturlige omgivelser.

Kontakt **Slesvig-Holstens Konferencebureau** for mere information.

Unikke omgivelser til et arrangement, du vil huske

Fra konferencer på slotte og til møder på moderne hoteller - der er helt sikkert noget der passer lige til dine behov her oppe i Tysklands ægte Nord. Vi sætter en ære i vores gæstfrihed, og det er vores mål at gøre dit arrangement til en event, man husker længe.

Motivation, inspiration og energi

Og hvilket sted er bedre end Slesvig-Holsten med den famøse friske vind til at klare hjernen og give plads til nye ideer? Den fred og ro som du finder ved de rullende bølger eller i de store vidder på landet og ved vandet i Tysklands ægte Nord giver anledning til inspirerende muligheder for virkelig at engagere og motivere dit team. Gå til sh-convention.de for yderligere information.

[sh-tourismus.de/en/
meetings-in-schleswig-holstein](http://sh-tourismus.de/en/meetings-in-schleswig-holstein)

Godt at vide

Vejr

Slesvig-Holsten har et tempereret klima med relativt milde vintre og lidt køligere somre end resten af Tyskland. Men vinden er en konstant faktor. En stiv kuling kan forventes hele året rundt, hvilket betyder at varme huer er en rigtig god idé! Regnbyger er heller ikke helt uventede, så pak dit vandtætte tøj, så du er sikker på at få det meste ud af din tur!

Transport

Fra Verden til Slesvig-Holsten

Tog Førstevalget på rejser er, naturligvis, toget, venligst stillet til rådighed af den altid pålidelige Deutsche Bahn! De fleste ruter til Slesvig-Holsten går gennem Hamborg, og der er direkte forbindelser til regionens hovedstad, Kiel. Forbindelserne med InterCityExpress standser også ved nogle af de større byer

Bil Transport med bil eller autocamper er en hurtig og behagelig rejseform her i regionen. Motorvejen går syd-på fra Danmark. Landskabet på de tilstødende landeveje er helt exceptionelt. De gule rapsmarker, havudsigten og skovene vil helt sikkert peppe de lange køreture op. Der er også sørget for alt det praktiske, med masser af parke-ring, tankstationer og ladestandere til elbiler. Hvis du ikke har egen bil, kan du benytte alle de gængse, internatio-nale biludlejningsfirmaer. Hvis du gerne vil rejse billigt, skal du lede efter Mitfahrgelegenheit – et samkørselssy-stem, der er rigtig godt, hvis du også gerne vil møde nye mennesker.

Til vands Med kyster så lange som vores (2.000km i alt, når nu du spørger), er det ikke nogen overraskelse, at du også kan komme hen til os med skib. De største færge-havne ligger i Kiel og i Puttgarden på øen Femern, der ligger i Østersøen. Hvis du har dine egen sejl med, finder du rigtig gode bådpladser i de mange lystbådehavne langs begge kyster.

Sådan rejser du videre og kommer godt omkring

Fly Hamborgs internationale lufthavn ligger lige på kan-ten til Slesvig-Holsten. Det tager mindre end 30 minutter i bil eller bus at krydse statsgrænsen, og der er også mas-ser af togforbindelser. Lübecks lufthavn bruges mest til charterrejser og forretningsrejser, men antallet af forbin-delser stiger støt. Om sommeren er der også forbindelser fra de største tyske byer til lufthavnen og til ferieøen Sild.

Offentlig transport Det er super nemt at komme om-kring i regionen takket være regionaltogene og busserne, togene og sporvognene, der drives af NAH.SH eller de lokale kommuner.

Cykel Naturligvis der den ydmyge cykel det allerfineste transportmiddel, og også en god måde at få motion på! De godt skilteede cykelstier er en rigtig god valgmu-lighed til din videre færd. Tag det så roligt eller så vildt som du synes, og hold så mange pauser du vil – jo mere du standser, jo mere får du at se! Du kan leje cykler alle steder, hvis du ikke kan have din egen med.

Valuta & betaling

Valuta Det er Euro alle vegne her. Hvis du krydser grænsen til Danmark, skal du have nogle danske kroner med eller veksle, før du tager af sted.

Kort eller kontant? Der tages imod alle større kreditkort i de store byer, på hotellerne, restauranterne og i butikscen-trene. Hvis du rejser lidt langt fra alfarvej eller besøger en uafhængig butik eller et mindre spisested, skal du måske lige spørge først, hvordan du betaler. Og husk at det altid godt kan betale sig at have nogle småmønter ved hånden , f.eks. til parkering. Og hvis du køber fisk direkte fra en kutter, er det helt sikkert at de ikke har en kortautomat om bord!

Banker Du finder banker og hæveautomater på næsten alle hovedgader, så du kan altid hæve kontanter, hvis du skulle få brug for det.

Sprog & dialekt

Vi taler selvfølgelig tysk her! Vores ääää'er er måske lidt længere end i resten af landet, men generelt er det en af de mere letforståelige accenter. Det bliver lidt mere interessant med friserne, der godt kan lide at imponere med deres plattyske – som helt sikkert lyder fantastisk, men som kræver undertekster, hvis det skal forstås af resten af Tyskland!

Der vil som regel være mindst en på hotellet, restauranten eller caféen, som kan tale bare en lille smule engelsk. Jo længere nordpå du kommer, desto mere sandsynligt er det, at du vil høre en lille smule dansk også. Det vigtigste ord her er 'Mojn!'; en hilsen til alle tider på dagen, der fungerer som et rigtig godt snydetrick, hvis du gerne vil score lidt points hos de lokale!

Udgivet af Tourismus-Agentur Schleswig-Holstein
Tourismus-Agentur Schleswig-Holstein GmbH (TA.SH)
Wall 55, 24103 Kiel, Germany
Tel. +49 431 60058-40, sh-tourism.de, info@sht.de
CEO: Dr Bettina Bunge.
Formand for bestyrelsen: Julia Carstens.
Registreret som HRB 5412 i handelsregistret i
byretten i Kiel. Registreret virksomhedsadresse: 24103 Kiel
Skattemummer: FA Kiel 20/296/47310

Projektledelse hos TA.SH
Mareike Zeddel, kampagne- og event manager
Marta Wrage, international marketing manager

Projektledelse på kreativt bureau
Sabrina Beisenkötter, markenzeichen GmbH
Christina Scheibe, markenzeichen GmbH

Creative & art direction
Arve D. Fühler, markenzeichen GmbH

September 2022; trykoplæg: 2,500

Denne brochure er produceret på genbrugspapir.

Photo credits sidenummer med fed skrift; meddelelser om ophavsret pr. side fra venstre mod højre og oppefra og ned): **1** (Cover): TA.SH/Pepe Lange; **2**: TA.SH/ Pepe Lange; **6/7**: iStock/ Jürgen Wackenhut; **8/9**: sh-tourismus.de/MOCANOX; **10/11**: ostsee-schleswig-holstein.de/Oliver Franke; **12/13**: sh-tourismus.de; **14**: ostsee-schleswig-holstein.de/Oliver Franke; iStock; TA.SH/KaiKoPhoto; **15**: ost-see-schleswig-holstein.de/Oliver Franke; **16**: TA.SH/KaiKoPhoto; **17**: Olaf Malzahn; Sven Meier, Güby; **19**: Beate Zoellner; sh-tourismus.de; CC0; TASH GmbH; **20**: sh-tourismus.de; Martin Hain; **21**: iStock/PPAMPicture; **22**: TA.SH/Pepe Lange; **23**: sh-tourismus.de; sh-tourismus.de/MOCANOX; sh-tourismus.de; **24-25**: sh-tourismus.de/MOCANOX; **26**: sh-tourismus.de/MOCANOX (3x); sh-tourismus.de; **27-28**: sh-tourismus.de/MOCANOX; **29**: sh-tourismus.de/MOCANOX; Mike Hofstetter; Oliver Franke; **30**: TA.SH/Pepe Lange; **32**: sh-tourismus.de; sh-touris-mus.de/MOCANOX; **33**: sh-tourismus.de (8x); **34**: sh-tourismus.de; Jan-Michael Böckmann; sh-tourismus.de; Kiel-Marketing/ M. Geissler; **35**: sh-tourismus.de; LTM/Olaf Malzahn; AdobeStock/ Thomas Otto; sh-tourismus.de; **36**: sh-tourismus.de(2x); Jens König (2x); **37**: Animaflora Pics-Stock; TA.SH/Pepe Lange; sh-touris-mus.de (2x); **38**: LTM; **39**: Karl-May-Spiele/Claus Harlandt; CC0; www.ostsee-sch-leswig-holstein.de / Oliver Franke; TMS Büsum GmbH **40/41**: HeinrichHecht.de; **42/43**: sh-tourismus.de/MOCANOX (Artist: Liu Ruowang); **44/45**: Kristina Malzahn, info@yiou.de; **46/47**: NORDEN Festival; **48/49**: MariaDuenas/SHFO Emkendorf/JohnGarve; **50**: ostsee-schleswig-holstein.de/Oliver Franke; **51**: sh-tourismus.de/MOCANOX (2x); Ostseefjord Schlei/Aldo; Kai Kokott/Kiel-Mar- keting; **52**: sh-tourismus.de; sh-tourismus.de/MOCANOX; **53**: sh-tourismus.de/ MOCANOX (2x); **54**: sh-tourismus.de/MOCANOX (2x); iStock; **55**: sh-tourismus.de/MOCANOX; ostsee-schleswig-holstein.de/Harbeck; **56**: sh-tourismus.de/ MOCANOX; AdobeStock; **57**: Olaf Malzahn; Beate Zoellner; **58**: iStock/info@ maren-winter.de; AdobeStock; **59**: sh-tourismus.de; Oliver Rossi; **60**: TA.SH/Pepe Lange; **61**: Hotel Der Seehof; Michael Poliza; Roman Matejov; ACO Hospitality; Schloß Eutin; Michael Poliza; Roman Matejov; **62**: sh-tourismus.de/MOCANOX; **63**: Lh Kiel/Jan Konitzki; **64**: (Back cover): sh-tourismus.de/MOCANOX

gå til
sh-tourismus.de/da